

POSTI- JA LENNÄTINHALLITUKSEN

KIERTOKIRJEKOKOELMA

1972

No 35

No 35

K i e r t o k i r j e

työaikasopimuksesta (työaikalain alaisten valtion virkamiesten työajoista
tehdyistä virkaehtosopimuksesta)

I

Valtiovarainministeriö ja toisaalta valtion virkamiehiä edustävien virkamiesyhdistysten keskusjärjestöt Akava ry, TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK—V ry ja Virkamiesten ja Työntekijäin Yhteisjärjestö VTY ry ovat 6 päivänä marraskuuta 1970 annetun valtion virkaehtosopimuslain (664/70) 2 §:n nojalla tehneet työaikalain alaisten valtion virkamiesten työajoista seuraavan virkaehtosopimuksen:

1 §.

Työaikalain alaisten valtion virkamiesten (472/68 ja 290/70) säännöllinen työaika on keskimäärin 40 tuntia viikossa tai keskimäärin 120 tuntia kolmen viikon ajanjaksossa (= työjaksossa).

2 §.

Työajan tehokas käyttö hyväksytään.

3 §.

1. Työaikalain 6 §:n mukaisissa töissä on säännöllinen työaika keskimäärin 120 tuntia kolmen viikon työjaksossa. Säännöllinen työaika ei työjaksoa kohden saa ylittää 126 tuntia ja työtä varten on ennakolta laadittava työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka kuluessa säännöllinen työaika enintään kahden peräkkäisen työjakson aikana tasoittuu sanottuun keskimäärään.

Milloin työaika tasoitetaan vain yhden työjakson kuluessa, on työjakson säännöllinen työaika 120 tuntia.

2. Mikäli työajan tehokas hyväksikäyttö ei ole hankaluuksitta tai ilman merkittäviä kustannuksia toteutettavissa edellä 1 kohdassa taikka työaikalain 6 §:n 2 momentin mukaisesti järjestetyllä työajan tasoittamisella, saadaan työaika tämän sopimuksen mukaisesti järjestää tasoitettavaksi edellä 1 kohdassa tai sanotussa momentissa mainittuja korkeampien tuntimää-

rien ja pitempien ajanjaksojen (= tasoituskausien) puitteissa. Tämän kohdan mukaisesti saadaan menetellä sellaisilla hallinnonaloilla tai sellaisissa tehtävissä, joissa työtä tehdään kausiluontoisesti taikka joissa työ määrä muutoin jakaantuu ilmeisen epätasaisesti eri ajanjaksojen, esim. vuodenaikojen kesken.

Tämän kohdan mukaisista työajan järjestelyn yksityiskohdista sovitaan neuvotteluosapuolten kesken erikseen.

4 §.

Säännöllinen työaika työaikalain 5 §:n mukaisessa työssä

1. Säännöllinen työaika työaikalain 5 §:n mukaisessa työssä on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa, kuitenkin siten, että säännöllinen työaika voi olla keskimäärin 40 tuntia viikossa

päivätyössä ja kaksivuorotyössä enintään 3 viikon pituisena ajanjaksona;

keskeytyvässä kolmivuorotyössä 6 viikon pituisena ajanjaksona;

sekä keskeytymättömässä vuorotyössä enintään vuoden pituisena ajanjaksona, edellyttäen, että työtä varten on ennakolta laadittu työtuntijärjestelmä vähintään ajaksi, jonka kuluessa viikottainen säännöllinen työaika tasoittuu sanottuun keskimäärään.

2. Säännöllinen vuorokautinen työaika voidaan tilapäisesti pidentää 9 tuntiin edellyttäen, että viikkotuntien lukumäärä enintään 3 viikon pituisena ajanjaksona tasoittuu keskimäärin 40 tuntiin. Pidennettyä työaika ajanjaksossa ensi kertaa sovellettaessa on siitä ilmoitettava viimeistään edellisenä työpäivänä.

5 §.

Erinäiset työaikakorvaukset

1. Ylityökorvaukset lasketaan työaikalain (713/65) 17 §:ssä säädettyjä perusteita noudattaen kuitenkin siten, että ylityökorvausten laskemisesta eräissä tapauksissa annetaan tähän sopimukseen liittyvässä pöytäkirjassa ohjeita.

2. Ilta- ja yötyö hyvitetään maksamalla niistä iltatyölisää kello 18.00—23.00 väliseltä ajalta 10 % ja yötyölisää kello 23.00—06.00 väliseltä ajalta 25 % asianomaisen virkamiehen yksinkertaisesta tuntipalkasta. Jos kuitenkin viimeistään kello 4 aloitettu työ jatkuu yli kello 6, pidetään tällaisena jatkoaikana suoritettua työtä yötyölisää laskettaessa yötyön veroisena ensimmäiseen vähintään kahden tunnin pituiseen yhdenjaksoiseen lepoaikaan asti, kuitenkin enintään kello 12 saakka.

3. Sunnuntaityöstä suoritetaan korvausta siten kuin valtiovarainministeriön kiertokirjeessä sunnuntaityökorvauksen suorittamisesta valtion virkamiehille 21.12.1963 on määrätty siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja huomioon ottaen alla 5 kohdassa olevan vuosipalkan jakajan.

4. Pääsiäislauantaina, juhannus- ja jouluaattona tehdystä työstä suoritetaan ko. kalenterivuorokaudelta aattopäivän lisää 50 % asianomaisen virkamiehen yksinkertaisesta tuntipalkasta. (Vert. 8 § 2 kohta).

5. Virkamiehen tuntipalkka lasketaan vuosipalkasta siten, että vuosiperuspalkan tai vuosipalkkion, ikälisien, kalliinpaikanlisien ja syrjäseutulisien summa jaetaan luvulla 2 064.

6 §.

Erityisjärjestelyt

1. Työvuoroa ei saa tarpeettomasti jakaa useampaan osaan, vaan se on työn vaatimukset ja muut paikalliset olosuhteet huomioon ottaen koetettava saada mahdollisimman yhdenjaksoiseksi. Työvuorojen tarpeetonta jakamista on vältettävä.

2. Työaikalain 13 §:ssä säädetyn yötyön teettäminen voidaan hallinnonaloittain järjestää laista poikkeavasti.

3. Vuorotyössä, joka on järjestetty kahteen tai useampaan vuoroon ei vuorojen tarvitse säännöllisesti vaihtua, mutta niiden tulee kuitenkin ennakolta vahvistetuin ajanjaksoin muuttua. Tämän järjestelyn yksityiskohdat hoidetaan virastoittain.

4. Työaikalain 16 §:n 1 momentissa säädetty päivittäinen 1 tunnin lepoaika voidaan tarvittaessa lain 5 §:n mukaisesti järjestetyssä työssä lyhentää 30 minuuttiin. Jos virkamiehellä on oikeus ja tosiasiallinen mahdollisuus esteettömästi poistua työpaikalta, ei lepoaikaa lueta työajaksi. Yöaikana ja kolmivuorotyössä voidaan ruokailu järjestää tapahtuvaksi työn lomassa.

5. Työaikalain 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua moottoriajoneuvon kuljettajaa alkoon tieliikenteessä pidettävä työssä enempää kuin 12 tuntia 24 perättäisen tunnin aikana, ellei kuljettajalla viimeksi mainittuna aikana ole ollut riittävän pituista, vähintään kuitenkin 7 tunnin yhtämittaista lepoaikaa. Milloin kuljettaja vain tilapäisesti joutuu tällaiseen työhön yhden kerran viikon aikana, pidetään kuitenkin 5 tunnin yhtämittaista lepoaikaa riittävänä. Virastoittain neuvotellaan siitä, milloin moottoriajoneuvon kuljettajaa voidaan pitää työssä yli 12 tuntia 24 perättäisen tunnin aikana.

6. Mikäli erikoislaatuiset olosuhteet, kuten kanavilla ja silloilla palvelevien virkamiesten kohdalla, vaativat poikkeuksellisia työaikajärjestelyjä, neuvotellaan ja sovitaan niistä erikseen.

7. Tämän sopimuksen 5 §:n 2 kohdassa tarkoitettun ilta- ja yötyön hyvittämistä valtionrautateilla palvelevien työaikalain alaisten virkamiesten osalta noudatetaan valtioneuvoston 27.11.1970 antamaa päätöstä (VvM:n yleiskirje n:o P 7170/27.11.1970) sekä posti- ja lennätinlaitoksessa yötyön hyvittämisestä eräille posti- ja lennätinlaitoksen virkamiehille valtioneuvoston 27.11.1970 antamaa päätöstä (VvM:n yleiskirje n:o P 7175/27.11.1970).

8. Opetusalalla saadaan säännöllinen työaika järjestää siten, että työaika on lukukausien tai oppilaitosten työkausiensa aikana keskimäärin 42 tuntia viikossa. Tässä kohdassa tarkoitettun järjestelyn edellytyksenä on, että säännöllinen työaika kalenterivuoden aikana tasoittuu 40 tuntiin viikkoa kohden. Neuvotteluosapuolet korostavat tämän järjestelyn poik-

keuksellisuutta. Siihen tulee turvautua vain milloin muunlainen järjestely tuottaa merkittäviä hankaluuksia.

7 §.

Vapaapäivät

1. Pääsääntönä pidetään sitä, että virkamiehellä on viikon aikana kaksi peräkkäistä vapaapäivää ja vapaapäivät mahdollisimman tasaisesti jokaista viikkoa kohden. Jos toiseksi vapaapäiväksi määrätään kiinteä viikonpäivä, tulee sen, mikäli mahdollista, olla lauantai.

2. Edellisessä kohdassa tarkoitettu toinen vapaapäivä työaikalan 5 §:n mukaisessa työssä voidaan pimeänä vuodenaikana erityisissä olosuhteissa hallinnonaloittain järjestää käytettäväksi työntekoon. Tällöin on muiden arkipäivien päivittäistä työaikaa vastaavasti lyhennettävä.

8 §.

Arkipyhäviikot

1. Arkipyhät eivät vaikuta asianomaisen viikon tai työjakson työaikaan lyhentävästi.

2. Pääsiäislauantai sekä juhannus- ja jouluaatto ovat vapaapäiviä, milloin se tehtävien luonteen huomioon ottaen on mahdollista. Näiden päivien peruutetut työvuorot saadaan teettää takaisin vain tehtävien vaatimasta pakottavasta syystä. Näinä päivinä tehdystä työstä suoritetaan erityistä aattopäivän lisää (Vrt. 5 §:n 4 kohta).

3. Arkipyhällä tarkoitetaan muuksi kuin sunnuntaipäiväksi sattuvaa uudenvuodenpäivää, loppiaista, pitkäperjantaita, toista pääsiäispäivää, vapunpäivää, helatorstaita, toista helluntaiapäivää, juhannuspäivää, pyhäinpäivää, itsenäisyyspäivää, joulupäivää ja tapaninpäivää.

4. Työajasta niillä viikoilla ja niissä työjaksoissa, joilla uudenvuodenpäivä, vapunpäivä tai itsenäisyyspäivä sautuu muulle päivälle kuin sunnuntaille tai lauantaille, on sovittu osapuolten kesken erikseen.

9 §.

Sopimuksen soveltaminen

Tämän sopimuksen soveltamisesta voivat valtion neuvotteluviranomainen ja allekirjoittaneet virkamiesyhdistysten keskusjärjestöt neuvotella ja sopia erikseen. Neuvottelut on aloi-

tettava viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun neuvottelupyyntö on toiselle osapuolelle kirjallisesti jätetty.

10 §.

Erimielisyyksien selvittäminen

1. Jos syntyy erimielisyyttä tämän sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällyksestä, on erimielisyys pyrittävä selvittämään neuvotteluilla.

2. Neuvottelumenettelyssä sopimuksen tulkinta- ja soveltamisriitojen ratkaisemiseksi noudatetaan sitä menettelyä, josta on sovittu 12 päivänä lokakuuta 1970 valtion virkaehtosopimusten neuvottelumenettelystä tehdyssä pääsopimuksessa.

11 §.

Sopimuksen voimassaolo

Tätä sopimusta sovelletaan 1 päivästä huhtikuuta 1972 lukien alkavan ensimmäisen työjakson tai työviikon alusta lukien. Sopimuksen voimassaolo jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä jommalta kummalta puolen kirjallisesti irtisanota vähintään kolme kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

12 §.

Työrauhavelvoite

Tähän sopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassa ollessa ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Lisäksi virkaehtosopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen huolehtimaan, että sen alaiset yhdistykset ja virkamiehet, joita sopimus koskee, eivät riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä virkamiesyhdistykselle kuuluva velvollisuus sisältää myös sen, ettei yhdistys saa tukea tai avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla myötävaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

13 §.

Tämän sopimuksen selvennyksistä ja täydennyksistä on laadittu pöytäkirja.

II

Pöytäkirja, joka laadittiin valtiovarainministeriön toisaalta ja toisaalta valtion virkamieliä edustavien keskusjärjestöjen Akava ry:n, TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V ry:n ja Virkamiesten ja Työntekijöiden Yhteisjärjestö VTY ry:n välillä työaikalain alaisten valtion virkamiesten työajoista tehdyn virkaehtosopimuksen allekirjoittamistilaisuudessa Helsingissä 13 päivänä huhtikuuta 1972.

Neuvotteluosapuolet ovat yksimielisiä seuraavasta:

1 §.

Ylityöstä, sunnuntaityöstä ja aattopäiviltä (vrt. sopimuksen 8 § 2 kohta) maksettavat korvaukset lasketaan täysiltä tunneilta palkanmaksukausittain tai työjaksoittain. Tasoitus täydeksi tunniksi tapahtuu palkanmaksukausittain tai työjaksoittain siten, että puolta tuntia lyhyempi aika jätetään huomioon ottamatta sekä puoli tuntia ja sitä pitempi aika korotetaan lähimmäksi täydeksi tunniksi. Ylityökorvausten osalta tasoitus voidaan suorittaa myös viikottain.

2 §.

1. Milloin säännöllinen työaika tasoitetaan työaikasopimuksen 3 §:n 1 kohdan mukaisesti kahden työjakson kuluessa 120 tuntiin työjaksoa kohden, lasketaan ylityökorvaus yhden työjakson osalta 126 työtunnin jälkeen ja kahden työjakson osalta 240 yhteenlasketun työtunnin jälkeen. Mainittujen 126 ja 240 työtunnin yli tehdyiltä 18 ensimmäiseltä ylityötunnilta maksetaan 50 %:lla ja seuraavilta ylityötunneilta 100 %:lla korotettu tuntipalkka kuitenkin siten, että edellisen työjakson maksettuja tai maksettavia ylityötunteja ei oteta huomioon kahden työjakson ylityökorvauksia laskettaessa.

Jos virkamies ei ole ollut työssä koko kahden työjakson tasoituskautta sen johdosta, että virkasuhde on katkennut tai ettei virkamies ole voinut olla työssä loman, sairauden tahi muun hyväksyttävän syyn vuoksi taikka virkamies on tullut työhön kesken tasoituskauden, määräytyy ylityökorvaus keskeytyksen ulkopuolella olevien päivien (= laskentapäivien) perusteella soveltaen tämän pöytäkirjan liitteessä olevaa taulukkoa suhteellisista työtuntinormeista (LIITE 1).¹⁾

Näissäkin tapauksissa suoritetaan kuitenkin ylityökorvaukset ensimmäisen työjakson osalta

1) Pöytäkirjan liite ei sisälly tähän kiertokirjeeseen. Taulukko suhteellisista työtuntinormeista on kiertokirjeen no 106/71 liitteessä.

siltä osin kuin työaika ylittää taulukon mukaiset suhteelliset työtuntinormit lisättynä kuudella tunnilla. Tasoituskauden päätyttyä lasketaan ylityökorvaukset koko tasoituskaudelta suhteellisten työtuntinormien perusteella, jolloin jo maksettuja tai maksettavia ensimmäisen työjakson ylityötunteja ei oteta laskelmassa huomioon.

2. Kun työaika tasoitetaan vain yhden työjakson kuluessa lasketaan ylityökorvaukset, jos virkamies ei ole ollut työssä koko työjaksoa edellä 1 kohdassa mainitusta syystä, suhteellisten työtuntinormien perusteella liitteen 1 mukaisesti.

3. Milloin säännöllinen työaika on järjestetty sopimuksen 3 §:n 2 kohdassa mainitulla tavalla, määräytyy ylityökorvaus tasoitusjärjestelmässä edellytettyjen työtuntien lisäksi tehdyiltä työajalta siten, että jokaisen työjakson 18 ensimmäiseltä ylityötunnilta, jotka ylittävät sekä työtuntijärjestelmän että 120 tunnin työajan, suoritetaan 50 %:lla ja tämänkin ylittäviltä ylityötunneilta 100 %:lla korotettu palkka. Työtuntijärjestelmän ylittävät, mutta 120 tuntia alittavat työtunnit siirretään seuraavaan työjaksoon huomioon otettavaksi sen työjakson ylityökorvauksia laskettaessa. Jos työaika on sovittu tasoitettavaksi ilman työtuntijärjestelmää, lasketaan yhden työjakson ylityökorvaus sovittun ensimmäistyöajan ylittävältä työajalta.

Milloin virkamies ei ole ollut työssä koko tasoituskautta edellä 1 kohdassa mainituista syistä, lasketaan ylityökorvaus laskentapäivien keskimääräisen työajan perusteella edellä 1 kohdassa sanottua vastaavasti.

4. Jos virkamiehen virkasuhde ei kestä vähintään yhtä työjaksoa, ei edellä mainittua taulukkoa sovelleta, vaan ylityökorvaukset lasketaan työaikalain 17 §:n 4 momentin mukaisesti.

5. Työaikalain 5 §:n mukaisessa työssä maksetaan mainitun pykälän mukaisen säännöllisen vuorokautisen työajan ylittävältä kahdelta ensimmäiseltä ylityötunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu tuntipalkka.

Viikottaisen ylityön kahdeksalta ensimmäiseltä tunnilta maksetaan 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu tuntipalkka.

3 §.

Virkamiesten keskusjärjestöt ilmoittavat myötävaikuttavansa siihen, että sopimuksen 3 §:n 2 kohdassa ja 6 §:n 8 kohdassa tarkoitetuilla hallinnonaloilla voidaan toteuttaa siinä selostetut työaikajärjestelyt. Vastaavasti valtiovarainministeriö ilmoittaa, ettei työaikalain 5 §:ää ja sopimuksen 4 §:ää ryhdytä soveltaamaan niissä tehtävissä, joissa vakiintuneesti on sovellettu työaikalain 6 §:n säännöksiä, ellei neuvotteluissa asianomaisen hallinnonalan näitä virkamiehiä edustavan järjestön kanssa ole kysymyksestä saavutettu yksimielisyyttä.

Huomioon ottaen edellä tarkoitettut työajan tasoitumahdollisuudet on työvuorot pyrittävä järjestämään töiden asianmukaisen suorittamisen kannalta siten, että virkamiehelle tulee mahdollisuuksien mukaan yhtenäisiä vapaa-aikoja.

4 §.

Yövuorojärjestelyt on hoidettava siten, ettei yötyötä jatkuvasti teetetä samoilla virkamiehillä, ellei heidän työnsä ole sen laatuista, että sitä tehdään yksinomaan tai pääasiallisesti yöaikana.

5 §.

Neuvottelusapuolet ovat yksimielisiä siitä, että tarpeettoman yötyön teettämistä tulee välttää. Tämän vuoksi ryhdytään selvittämään kysymystä siitä, kuinka paljon virastoissa ja laitoksissa joudutaan tehtävien vaatimusten mukaisesti tekemään yötyötä.

6 §.

Virkamiehelle joka työskentelee työajasta ja vuosilomista valtion virastoissa ja laitoksissa annetun asetuksen (294/60) tarkoittamassa

virastossa ja kuuluu A 14 tai sitä alempaan palkkausluokkaan, ryhdytään suorittamaan yli-työ- ja sunnuntaityökorvausta sekä aattopäivän lisäksi 1.6.1972 lukien siten kuin työaikalain (713/65) alaisten virkamiesten osalta on tältä osin sovittu.

Mikäli virastossa tai laitoksessa joudutaan poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi teettämään ylityötä, sunnuntaityötä tai aattopäiväntyötä virkamiehellä, joka kuuluu ylempään palkkausluokkaan kuin A 14 mutta kuitenkin enintään palkkausluokkaan A 20, voidaan hänelle suorittaa 1 momentissa tarkoitettuja korvauksia valtiovarainministeriön kussakin tapauksessa erikseen antamalla luvalla.

Sopimuskauden aikana tutkitaan myös ns. virastotyöaikaa noudattavien virkamiesten työaikakysymystä sekä ylityöstä mahdollisesti suoritettavat korvaukset.

7 §.

Todetaan, että varallaolon tiemestareille tuottama sidonnaisuus ei ole työaikalain 8 §:n kotivarallaolon sidonnaisuutta vaan tätä huomattavasti lievempää.

Tämän vuoksi, tie- ja vesirakennushallituksen annettua tiemestareiden varallaoloa koskevat yhtenäiset määräykset ryhdytään tiemestareille maksamaan erillistä varallaolokorvausta. Korvauksen määrä on 75 mk varallaoloviikolta.

Korvausta maksetaan vain talvi- ja kelirikko-kausina 5—7 kuukauden ajalta, jolloin äkilliset säävaihtelut ovat tavanmukaisia ja nopeat toimenpiteet ovat tarpeen ja varallaolosidonnaisuus välttämätöntä.

8 §.

Sovittiin, että pöytäkirjan tarkastavat Eino Rajala, Niilo Norilo, Erkki Laatikainen ja Toivo Jahn.

III

Pöytäkirja, joka laadittiin valtiovarainministeriön toisaalta ja toisaalta valtion virkamiehiä edustavien keskusjärjestöjen Akava ry:n, TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V ry:n ja Virkamiesten ja Työntekijäin Yhteisjärjestö VTY ry:n välillä työaikalain ja puolustuslaitoksen työaikalain alaisten valtion virkamiesten eräitä työajan järjestelyjä koskevassa neuvottelutilaisuudessa Helsingissä 13 päivänä huhtikuuta 1972.

1 §.

Neuvotteluosapuolet ovat yksimielisiä alla mainituista arkipyhäviikkojen työajan järjestelyistä 1. 4. 1972 lukien.

2 §.

Todettiin, että hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi kirkkolain muuttamisesta (He 27/72 vp), joka tarkoittaa loppiaisen, helatorstain ja toisen helluntaipäivän siirtämistä kiinteästi lauantaiiksi vuoden 1973 alusta lukien.

Tähän liittyen neuvotteluosapuolet ovat sopineet sen viikon tai työjakson, jolla uudenvuodenpäivä, vapunpäivä tai itsenäisyyspäivä sattuu muulle päivälle kuin lauantaille tai sunnuntaille, työajasta seuraavaa.

3 §.

Lauantai sillä viikolla, jolla uudenvuodenpäivä, vapunpäivä tai itsenäisyyspäivä sattuu muulle päivälle kuin lauantaille tai sunnuntaille, on vapaapäivä, milloin se tehtävien luonteen huomioon ottaen on mahdollista. Näiden lauantapäivien peruutetut työvuorot saadaan teettää takaisin vain tehtävien vaatimasta pakottavasta syystä.

Edellä tarkoitettut lauantapäivät on pyrittävä mahdollisuuksien mukaan järjestämään vapaapäiviksi. Ellei se ole mahdollista vastaava vapaapäivä on pyrittävä järjestämään jonakin muuna päivänä saman viikon, työjakson tai tasoituskauden kuluessa. Näin ollen näiden viikkojen tai työjaksojen säännöllinen työaika tulee yleensä olemaan muiden viikkojen ja työjaksojen työaikaa lyhyempi.

4 §.

Edellä 3 §:ssä mainituissa tapauksissa lasketaan ylityökorvaukset seuraavasti.

1. *Työaikalain 6 §:n mukaisesti* järjestetyssä työssä lasketaan sen kolmen viikon ajanjakson

Paikka ja aika edellä mainitut.

(työjakson), jolle sattuu uudenvuodenpäivä, vapunpäivä tai itsenäisyyspäivä, ylityökorvaukset jo 114 tuntia 17 minuuttia (120 t — 5 t 43 min) ylittävältä työajalta. Milloin noudatetaan pitempää kuin yhden työjakson tasoituskautta, lasketaan ylityökorvaukset edellä sanottua periaatetta vastaavasti. Tämä merkitsee kahden työjakson tasoituskauden ollessa kysymyksessä sitä, että ylityökorvaus lasketaan yhden työjakson osalta 120 tuntia 17 minuuttia (126 t — 5 t 43 min) ja kahden työjakson osalta 234 tuntia 17 minuuttia (240 t — 5 t 43 min) ylittävältä työajalta. Sadalla prosentilla korotettu tuntipalkka maksetaan niiltä työjakson ylityötunneilta, jotka ylittävät 18 tunnilla työjakson tavanomaisen säännöllisen työajan (120 t + 18 t).

Jos virkamies ei ole ollut työssä koko työjaksoa tai tasoituskautta sen johdosta, että virkasuhde on katkennut tai ettei virkamies ole voinut olla työssä loman, sairauden tahi muun hyväksyttävän syyn vuoksi taikka virkamies on tullut työhön kesken työjakson tai tasoituskauden, määrätty ylityökorvaus keskeytyksen ulkopuolella olevien päivien (= laskentapäivien) perusteella soveltaen liitteessä olevaa taulukkoa suhteellisista työtuntinormeista, jossa työjakson normiksi on merkitty 114 tuntia 17 minuuttia.

2. *Työaikalain 5 §:n mukaisesti* järjestetyssä työssä maksetaan uudenvuodenpäivän, vapunpäivän ja itsenäisyyspäivän viikolla viikkoylityöstä ylityökorvaus myös 32 tuntia (40 t — 8 t) ylittävältä työajalta 50 prosentilla korotettu tuntipalkka. Viikkoylityö, joka ylittää 48 tuntia, oikeuttaa 100 prosentilla korotettuun tuntipalkkaan.

5 §.

Puolustuslaitoksen työaikalain (218/70) alaisten virkamiesten ja rajavartiolaitoksen virkamiesten ja värvättyjen työajan ja korvausten järjestelyssä noudatetaan soveltuvien osin tässä pöytäkirjassa tarkoitettua menettelyä.

Valtiovarainministeriön puolesta:

Margit Eskman

Pertti Ripatti

Akava ry:n puolesta:

Aulis Eskola

Erkki Laatikainen

TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V ry:n puolesta:

Viljo Tuokko

Jouni Veinio

Virkamiesten ja Työntekijäin Yhteisjärjestö VTY ry:n puolesta:

Pekka Oivio

Onni Koski

IV

Posti- ja lennätinhallitus kiinnittää lisäksi huomiota seuraavaan:

1. Tämän virkaehtosopimuksen lisäksi on noudatettava posti- ja lennätinhallituksen kiertokirjeessä no 106/71 olevia työaikalain ja työaikasopimuksen soveltamisohjeita sillä osin kuin ne eivät ole ristiriidassa virkaehtosopimuksen kanssa.

2. Virantekotaulukot on pyrittävä laatimaan siten, että säännöllinen työaika mahdollisimman tarkasti vastaa sopimuksen mukaista työaikaa. Työaikoja ei kuitenkaan pidennetä sopimuksen voimaantulon johdosta.

3. Korvausten laskemisessa ja tilittämisessä on noudatettava aikaisemmin annettuja määräyksiä.

Aattopäivänlisiä oikeuttavat työtunnit merkitään virkamiehen työaikakortin huomautussarakkeeseen asianomaisen aattopäivän kohdalle. Korvausluettelossa (lom. no 66014) työtunnit merkitään vapaana olevaan korvattavien työtuntien sarakkeeseen muuttamalla otsikoksi esim. "juhannusaatto". Korvausmäärä merkitään sunnuntai-

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 1972.

työkorvaussarakkeeseen laskemalla se yhteen virkamiehelle mahdollisesti maksettavan sunnuntaityökorvauksen kanssa. Aattopäivänlisen maksamisessa ja tilittämisessä noudatetaan muuten mitä sunnuntaityökorvauksen osalta on tältä osin määrätty.

4. Ohjeet yli- ja sunnuntaityökorvauksen sekä aattopäivänlisen maksamisesta työaikalain ulkopuolella oleville virkamiehille on annettu erikseen.

5. Työaikasopimusta sovelletaan työaikalain 5 §:n alaisiin 2. 4. 1972 lukien ja työaikalain 6 §:n alaisiin 16. 4. 1972 lukien. Samalla lakkaa olemasta voimassa 3 päivänä joulukuuta 1970 työaikalain alaisten valtion virkamiesten työajoista tehty virkaehtosopimus (posti- ja lennätinhallituksen kiertokirje no 205/70).

Eripainos kiertokirjeestä lähetetään toimipaikoille myöhemmin liitettäväksi Säännöskokoelman kohtaan XII.5.

Johtaja T. Roine

Toimistopäällikkö *Martti Lehmuskallio*

Liite Suhteelliset työtuntinormit tunteina ja minuutteina työaikalain 6 §:n mukaisessa työssä silloin kun säännöllinen työaika työjaksossa on keskimäärin 114 tuntia 17 minuuttia.

Keskeytynyt työjakso

Säännöllinen työaika keskimäärin 114 t 17 min/3 vk

Sovelletaan niissä tapauksissa, joissa uudenvuodenpäivä, vapunpäivä tai itsenäisyyspäivä sattuu muulle päivälle kuin lauantaille tai sunnuntaille

Suhteelliset työtuntinormit työaikelain 6 §:n mukaisessa työssä

Laskenta- päivien luku	Normit, joiden tultua ylit- tyksi virkamies on oikeutettu 114 t 17 min				138 (120+18)	Tuntiluku, jolta 50 %:n yllityökorvaus voidaan enin- tään maksaa IV
	ylityökorvaukseen					
	50 % II		100 % III			
	t ja min		t ja min			
I						
1	5	27	6	34		1
2	10	53	13	09		2
3	16	20	19	43		3
4	21	46	26	17		5
5	27	13	32	51		6
6	32	39	39	26		7
7	38	06	46	00		8
8	43	32	52	34		9
9	48	59	59	09		10
10	54	25	65	43		11
11	59	52	72	17		12
12	65	18	78	51		14
13	70	45	85	26		15
14	76	11	92	00		16
15	81	38	98	34		17
16	87	04	105	09		18
17	92	31	111	43		19
18	97	57	118	17		20
19	103	24	124	51		21
20	108	50	131	26		23
21	114	17	138	00		24

Huom. Kaikelta siltä työajalta, joka ylittää III sarakkeessa olevan ajan, maksetaan 100 %:lla korotettu tuntipalkka.